

KHOA BÁO CHÍ, HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN

KỶ YẾU HỘI THẢO KHOA HỌC

NHU CẦU, KINH NGHIỆM ĐÀO TẠO
TRUYỀN THÔNG ĐẠI CHÚNG VÀ TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN

Nghệ An, ngày 22/9/2018

BAN BIÊN TẬP KỸ YẾU

- 1. PGS, TS. Đỗ Thị Thu Hằng**, Phó Trưởng khoa phụ trách Khoa Báo chí,
Học viện Báo chí và Tuyên truyền
- 2. Nhà báo Quốc tế. Lê Hoàng Anh Tuấn**, Phó Tổng biên tập phụ trách,
Tổng đại diện tại khu vực châu Á Thái Bình Dương,
Tạp chí Chống tham nhũng và Hợp tác quốc tế
- 3. PGS, TS. Hà Huy Phượng**, Phó Trưởng Khoa Báo chí,
Học viện Báo chí và Tuyên truyền
- 4. TS. Trần Quang Diệu**, Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền
- 5. TS. Lê Thu Hà**, Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền
- 6. ThS. Trần Thị Vân Anh**, Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

MỤC LỤC

BÁO CÁO ĐỀ DẪN HỘI THẢO “NHU CẦU VÀ KINH NGHIỆM ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG ĐẠI CHÚNG VÀ TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN”.....1

PGS, TS. Đỗ Thị Thu Hằng

Giảng viên Cao cấp, Phó Trưởng khoa Phụ trách Khoa Báo chí

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

1. KINH NGHIỆM ĐÀO TẠO NGÀNH TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN TẠI CHÂU ÂU.....6

Nhà báo Quốc tế. Lê Hoàng Anh Tuấn

Phó Tổng biên tập phụ trách,

Tổng đại diện tại khu vực châu Á Thái Bình Dương,

Tạp chí Chống tham nhũng & Hợp tác quốc tế

2. NHU CẦU ĐÀO TẠO NGÀNH TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN TRONG BỐI CẢNH PHÁT TRIỂN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ HIỆN NAY.....15

TS. Trần Quang Diệu

Giảng viên Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

3. NHU CẦU NGUỒN NHÂN LỰC TRUYỀN THÔNG CHUYÊN NGHIỆP TẠI CÁC CÔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ.....21

ThS. Nguyễn Công Minh

Giám đốc Công Thông tin điện tử Đồng Tháp

4. NHU CẦU NGUỒN NHÂN LỰC BÁO CHÍ - TRUYỀN THÔNG TẠI CÁC ĐÀI PHÁT THANH – TRUYỀN HÌNH KHU VỰC TÂY BẮC HIỆN NAY.....27

ThS. Khương Thị Nguyệt

Phó Trưởng phòng Thời sự, Đài PT-TH Sơn La

5. NHU CẦU VÀ KINH NGHIỆM ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG ĐẠI HỨNG VÀ TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN.....32

Đại úy Phan Hữu Tài

Học viên Lớp Báo chí K37B, Khoa Báo chí,

Học viện Báo chí và Tuyên truyền mở

tại Học viện Chính trị Quân sự, Bộ Quốc phòng

6. 3 CHỮ K CHUẨN ĐẦU RA TRONG ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG....36

PGS, TS. Hà Huy Phương

Giảng viên Cao cấp, Phó trưởng Khoa Báo chí

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

7. MỘT SỐ GÓP Ý TRONG XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO NGÀNH TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN.....42

TS. Lê Thị Nhã

Giảng viên chính Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

8. VẤN ĐỀ PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG ĐẠI CHÚNG47

TS. Lê Thu Hà

Giảng viên chính Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

9. ĐÀO TẠO NHIẾP ẢNH BÁO CHÍ TRONG MÔI TRƯỜNG TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN.....55

NCS. Vũ Huyền Nga

Giảng viên chính Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

10. VẤN ĐỀ GIẢNG DẠY MÔN HỌC “NGÔN NGỮ BÁO CHÍ” TRONG ĐÀO TẠO BÁO CHÍ TRUYỀN THÔNG HIỆN NAY58

NCS. Trần Thị Vân Anh

Giảng viên Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

11. GIAO TIẾP BẰNG “VAI” TRONG DẠY VÀ HỌC BÁO CHÍ - TRUYỀN THÔNG.....62

NCS. Nguyễn Thị Hằng Thu

Giảng viên Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

12. THÁCH THỨC TRONG ĐÀO TẠO BÁO CHÍ – TRUYỀN THÔNG THỜI CÔNG NGHỆ 4.0.....65

ThS. Lê Thúy Hằng

Giảng viên Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

3. MỘT SỐ KINH NGHIỆM TRONG NÂNG CAO TÍNH TÍCH CỰC, CHỦ ĐỘNG Ở NGƯỜI HỌC TRUYỀN THÔNG HIỆN NAY.....71

ThS. Trần Minh Tuấn

Giảng viên Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

14. PHƯƠNG THỨC ĐƯA TIN TRỰC TIẾP TRÊN BÁO MẠNG ĐIỆN TỬ HIỆN NAY.....76

ThS. Lương Thị Phương Diệp

Giảng viên Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

15. MẤY VẤN ĐỀ VỀ NHU CẦU VÀ KINH NGHIỆM ĐÀO TẠO NGÀNH TRUYỀN THÔNG ĐẠI CHÚNG VÀ TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN HIỆN NAY.....84

PGS, TS. Nguyễn Ngọc Oanh

Phó Trưởng Khoa Quan hệ Quốc tế, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

16. HƯỚNG TỚI MÔ HÌNH TÒA SOẠN HỘI TỤ HIỆN ĐẠI TẠI CÁC CƠ QUAN, TỔ CHỨC BÁO CHÍ – TRUYỀN THÔNG.....90

ThS. Lê Hoài Trung

Giám đốc Protech Việt Nam

17. ĐÀO TẠO NHÀ BÁO ĐA PHƯƠNG TIỆN ĐÁP ỨNG NHU CẦU PHÁT TRIỂN CỦA CƠ QUAN BÁO CHÍ TRONG XU THẾ BÁO CHÍ ĐA NỀN TẢNG.....94

Nhà báo. Phạm Hữu Quang

Phó Tổng Biên tập Tạp chí Ngày Nay

18. MỘT SỐ Ý KIẾN GÓP Ý VỀ CHUẨN ĐẦU RA CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG ĐẠI CHÚNG.....99

Ngô Thị Hồng Hạnh,

Quản lý dự án, Hội Tin học Việt Nam

19. MỘT SỐ SUY NGHĨ VỀ KINH NGHIỆM ĐÀO TẠO CỦA KHOA BÁO CHÍ, HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN.....103

ThS. Nguyễn Thị Kiều Oanh

Nghiên cứu sinh Báo chí Khóa 23

Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

20. ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG TRÊN NỀN TẢNG CÔNG NGHỆ ĐA PHƯƠNG TIỆN.....109

ThS. Nguyễn Thị Thu Hương, TS. Cao Minh Thắng

Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông

21. NHU CẦU ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC BÁO CHÍ - TRUYỀN THÔNG HIỆN ĐẠI DƯỚI GÓC NHÌN TẠP CHÍ CỦA HỌC VIỆN AN NINH NHÂN DÂN.....115

TS. Trần Mạnh Hùng

Phó Tổng biên tập Tạp chí Khoa học và Giáo dục An ninh,

Học viện An ninh Nhân dân

22. MỘT VÀI Ý KIẾN VỀ ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN TẠI HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN.....121

PGS,TS. Đinh Thu Hằng

Phó trưởng khoa Phát thanh – Truyền hình

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

23. BỐI CẢNH ĐÀO TẠO TRUYỀN THÔNG ĐẠI CHÚNG VÀ TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN HIỆN ĐẠI.....125

TS. Phạm Bình Dương

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

24. NHU CẦU NGUỒN NHÂN LỰC CỦA DOANH NGHIỆP TRUYỀN THÔNG.....131

ThS. Nguyễn Đức Ngà

Giám đốc Công ty cổ phần truyền thông Đông Viên,

Đạo diễn truyền hình

25. NHU CẦU VÀ YÊU CẦU ĐỐI VỚI NGƯỜI LÀM TRUYỀN THÔNG CỦA CÁC DOANH NGHIỆP TẠI VIỆT NAM HIỆN NAY.....135

ThS. Lê Hồng Quang

Chủ tịch HĐQT Công ty CP Quốc tế CMB Việt Nam

MỘT SỐ SUY NGHĨ VỀ KINH NGHIỆM ĐÀO TẠO CỦA KHOA BÁO CHÍ, HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN

Nguyễn Thị Kiều Oanh

Nghiên cứu sinh Báo chí Khóa 23

Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Học viện Báo chí và Tuyên truyền được xem là một trong những cơ sở đào tạo trọng điểm của hệ thống giáo dục Việt Nam. Với độ ngũ cán bộ, giảng viên có trình độ chuyên môn cao, Học viện đã đào tạo nhiều thế hệ cán bộ, các nhà nghiên cứu, sinh viên ở nhiều lĩnh vực ở cả trong và ngoài nước, trong đó tập trung vào các lĩnh vực chính trị, tư tưởng, triết học, báo chí... Trong đó, Khoa Báo chí của Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã trở thành cái nôi đào tạo của lực lượng nhà báo, nhà nghiên cứu kỳ cựu ở lĩnh vực báo chí truyền thông ở Việt Nam. Với nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn cao, phương pháp giảng dạy hiện đại, chương trình đào tạo phong phú, đa dạng với những kiến thức lý luận lẫn thực tiễn, mở rộng quan hệ hợp tác đào tạo và nghiên cứu khoa học, Khoa Báo chí đã để lại nhiều kinh nghiệm đào tạo cho các cơ sở đào tạo cùng lĩnh vực.

1. Một số kinh nghiệm đào tạo của Khoa Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

1.1. Chú trọng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ giảng dạy có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cao

Trong quá trình đào tạo, Khoa Báo chí luôn chú trọng việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ và năng lực chuyên môn cho những cán bộ giảng dạy trực thuộc Khoa. Đó là một yêu cầu tất yếu trước sự biến đổi của tình hình giáo dục hiện nay. Mỗi cán bộ giảng dạy đảm trách những học phần thuộc lĩnh vực chuyên môn của mình, do đó, hiệu quả đào tạo được

nâng cao rõ rệt. Người học luôn cảm thấy tin tưởng khi được tiếp cận với các “chuyên gia” trong từng lĩnh vực vì họ là những người hiểu rất rõ, rất sâu về vấn đề mà người học quan tâm. Đó là xu hướng của việc đào tạo theo hình thức chuyên sâu.

Bên cạnh việc rèn luyện chuyên môn, Khoa Báo chí còn tạo điều kiện để cán bộ giảng dạy tham gia nghiên cứu khoa học và hợp tác, giao lưu quốc tế. Đó là điều kiện để giảng viên tiếp tục phát huy năng lực nghiên cứu chuyên sâu, tạo ra những công trình nghiên cứu khoa học có giá trị. Đó có thể là những đề tài nghiên cứu khoa học các cấp trong nước (Nhà nước, Bộ, Học viện...) hoặc các dự án hợp tác quốc tế (Dự án *Hợp tác nâng cao năng lực tác nghiệp của nhà báo về đề tài trẻ em*, Dự án *Nâng cao kiến thức và kỹ tác nghiệp của sinh viên báo chí trong điều tra phòng chống tham nhũng...*). Đó là cơ hội để giảng viên có thể khẳng định bản thân cũng như tạo uy tín, danh tiếng cho cơ sở đào tạo, đồng thời góp phần nâng cao vị thế của Việt Nam trong trường quốc tế.

1.2. Chú trọng đào tạo theo mô hình phát triển toàn diện cho người học

Hiện nay, Khoa Báo chí của Học viện Báo chí và Tuyên truyền đào tạo ở nhiều bậc học ở nhiều hình thức khác nhau. Hàng năm, có đến hàng trăm sinh viên Đại học, cao học trúng tuyển. Theo thống kê của Khoa Báo chí, trong khoảng 55 năm hình thành và phát triển (1962 - 1917), Khoa Báo chí đã đào tạo được hơn 13.000 nhà báo bậc cử nhân, hơn 800 thạc sĩ báo chí và quản lý báo chí truyền thông, hơn 30 tiến sĩ báo chí học. Khoa Báo chí bắt đầu đào tạo Tiến sĩ ngành Truyền thông đại chúng (Mass Communication), chuyên ngành Báo chí học (Journalism) từ năm 2003 đến nay, số lượng người học dù chênh lệch qua các năm (do nhiều điều kiện khách quan) nhưng đã đạt chất lượng và hiệu quả đào tạo đáng kể. Dù chưa có thống kê chính xác nhưng phần lớn những người học nghiên cứu sinh đều trở thành những cán bộ trong các cơ quan báo đài từ Trung ương đến

địa phương, những Thầy Cô giáo trong các trường đại học. Đó là nguồn lực đi đầu trong công tác đào tạo các thế hệ nhà báo tương lai.

Đối với nội dung chương trình đào tạo, Khoa Báo chí rất chú trọng đến việc bồi dưỡng kiến thức từ lý thuyết đến thực hành, từ lý luận đến thực tiễn. *Trước hết*, Khoa không chỉ bố trí lực lượng cán bộ giảng dạy cơ hữu trong khoa đảm trách các học phần trên lớp mà còn mời giảng các chuyên gia, các nhà báo, những người nghiên cứu chuyên nghiệp liên quan đến vấn đề cần truyền thụ cho người học. Qua đó, góp phần cung cấp thêm các kiến thức thực tiễn cho người học, làm cho người học cảm thấy thích thú và có sự hiểu biết, cách tiếp cận thực tế hơn. Từ đó, tạo tiền đề cho quá trình tác nghiệp sau này. *Thứ hai*, Khoa áp dụng phương châm “học đi đôi với hành”. Khoa luôn tạo điều kiện để người học có cơ hội thực nghiệm những gì đã học trên phương diện lý thuyết thông qua các bài tập đánh giá: các dự án nhỏ, các kế hoạch truyền thông, các video clip, các bài phỏng vấn, các tập phỏng sự các thể loại, tin... Từ đó, kích thích sự sáng tạo và đam mê của người học, giáo dục lòng yêu nghề cho những nhà báo tương lai ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Để đáp ứng được yêu cầu đó, người học đòi hỏi cần phải vận dụng tốt những kiến thức đã học và thực hiện những công việc liên quan đến nghiệp vụ báo chí (đi thực tế, đặt lịch phỏng vấn, thu thập dữ liệu, viết bài...) để tạo nên những sản phẩm thành công. *Thứ ba*, các thầy cô trong Khoa Báo chí thường giảng dạy với tinh thần lắng nghe và chia sẻ với người học. Bên cạnh việc truyền thụ kiến thức, các thầy cô luôn khuyến khích người học thể hiện quan điểm, suy nghĩ của mình về những vấn đề đang quan tâm. Điều đó đã kích thích khả năng tư duy của người học để giúp người học nắm bắt vấn đề từ góc nhìn của bản thân.

Bên cạnh việc truyền dạy kiến thức chuyên môn, Khoa Báo chí cũng đặc biệt quan tâm đến việc rèn luyện các kỹ năng tác nghiệp báo chí cũng như một số kỹ năng mềm khác. Khoa đã thành lập những câu lạc bộ ở

nhiều lĩnh vực khác nhau (Câu lạc bộ Báo chí Truyền thông, Câu lạc bộ Báo chí điều tra...), thành lập Đặc san Báo chí Trẻ. Đó là nơi để người học có môi trường thực tập, thực nghiệp ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Ngoài ra, Khoa còn tạo điều kiện để người học rèn luyện các kỹ năng mềm khác như: kỹ năng giao tiếp, kỹ năng thuyết trình, kỹ năng hùng biện, kỹ năng nói trước công chúng, kỹ năng quản lý thời gian... Đó là những kỹ năng cần thiết cho người học trong quá trình tác nghiệp trong tương lai.

1.3 Mở rộng hợp tác đa phương diện cả trong và ngoài nước

Hiện nay, Học viện Báo chí và Tuyên truyền nói chung, Khoa Báo chí nói riêng, đã và đang mở rộng mối quan hệ hợp tác với nhiều đối tác cả trong và ngoài nước. Trong nước, mở rộng mô hình liên kết đào tạo ở các khu vực từ trung ương đến địa phương, giúp đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực ngày càng chuyên môn hơn, nâng cao nghiệp vụ và trình độ hơn. Đó là đóng góp khá quan trọng của Khoa Báo chí nói riêng, của Học viện Báo chí và Tuyên truyền nói chung trong việc cải thiện chất lượng đội ngũ nhà báo, các nhà nghiên cứu báo chí, quản lý báo chí ở Việt Nam. Ngoài nước, Học viện và Khoa báo chí luôn chú trọng và thu hút sự hợp tác, hỗ trợ từ các đơn vị nước ngoài: Mỹ, Áo, Hàn Quốc, Úc, Anh... bao gồm các dự án nghiên cứu, các chương trình đào tạo ngắn hạn, các hội thảo khoa học quốc tế, các chuyến giao lưu... Qua đó, tạo điều kiện để cán bộ nâng cao hơn chuyên môn nghiệp vụ, đồng thời, góp phần nâng cao vị thế của đất nước Việt Nam trên trường quốc tế. Đặc biệt, trong năm 2017, Học viện đã liên kết với Đại học Middlesex (Anh) để mở chương trình đào tạo Cử nhân quốc tế Quảng cáo, PR và Truyền thông và đạt được những kết quả khá khả quan trong năm qua. Định hướng trong năm 2019, Học viện sẽ triển khai chương trình cử nhân quốc tế Quảng cáo, PR và Thương hiệu theo phương thức nhượng quyền với Đại học Middlesex. Đó là những

chương trình đào tạo rất hữu ích trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, giúp sinh viên Việt Nam vươn lên tầm thế giới.

2. Một số gợi ý về việc đào tạo báo chí - truyền thông của Khoa Báo chí

Với những thành tựu đã đạt được, Khoa Báo chí sẽ tiếp tục trở thành nơi đào tạo trọng điểm trong lĩnh vực báo chí ở Việt Nam. Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, việc đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực đáp ứng với nhu cầu của thực tiễn là yếu tố quyết định đến sự tồn tại của cơ sở đào tạo. Vì vậy, người viết mạo muội đưa ra một số ý kiến liên quan đến việc định hướng đào tạo báo chí của Khoa Báo chí như sau:

Thứ nhất, tiếp tục nâng cao chất lượng chương trình đào tạo, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ nhằm đáp ứng nhu cầu của thực tiễn đời sống xã hội.

Thứ hai, chú trọng đào tạo người học thành những nhà báo đa phương tiện vừa hồng vừa chuyên. Đó là xu hướng của nhà báo tương lai. Nhà báo đa phương tiện đòi hỏi người làm báo phải nắm được các kỹ năng, phương thức, phương tiện, công cụ tác nghiệp ở nhiều thể loại khác nhau. Do đó, đòi hỏi nhà báo cần phải biết nhiều, hiểu nhiều và làm nhiều. Đồng thời, nhà báo cũng cần nâng cao ý thức trách nhiệm đạo đức, trách nhiệm xã hội trong bối cảnh bùng nổ thông tin trong môi trường số hóa hiện nay và tương lai.

Thứ ba, tiếp tục đẩy mạnh và mở rộng mô hình liên kết đào tạo cả trong và ngoài nước. Trong nước, mở rộng liên kết đào tạo tại một số khu vực đang có nhu cầu đào tạo đội ngũ báo chí chuyên nghiệp. Chẳng hạn như khu vực Đồng bằng Sông Cửu Long, nơi đang có nhu cầu cao về việc đào tạo đội ngũ nhà báo chuyên nghiệp phù hợp với bối cảnh hiện tại nhưng cơ sở đào tạo thì chưa đáp ứng được nhu cầu ấy. Ngoài nước, bên cạnh việc mở rộng các quan hệ hợp tác trong nghiên cứu khoa học thì việc liên kết đào tạo những chương trình đạt chuẩn quốc tế cũng nên được quan

tâm và phát triển. Từ đó sẽ góp phần nâng cao vị thế của Khoa báo chí ở trong nước và vươn lên tầm quốc tế.

3. Kết luận

Qua 56 năm phát triển, Khoa Báo chí của Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã trải qua những thử thách nhất định. Tuy nhiên, những thành tựu mà Khoa Báo chí đã đạt được là những đóng góp to lớn đối với sự nghiệp trồng người - những thế hệ nhà báo - cho đất nước Việt Nam. Với lực lượng các nhà lãnh đạo, lực lượng cán bộ giảng dạy có trình độ, chuyên môn nghiệp vụ ngày càng cao, năng động, sáng tạo và tâm huyết với nghề, tin rằng những thành tựu đó sẽ tiếp tục lớn mạnh hơn nữa và trở thành cơ sở đào tạo hàng đầu trong lĩnh vực báo chí trong tương lai.

Tài liệu tham khảo

1. Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2014), *Báo chí trong quá trình toàn cầu hóa: cơ hội, thách thức và triển vọng*, Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc tế, Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội.

2. Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2017), *Những công trình khoa học tiêu biểu của Học viện Báo chí và Tuyên truyền giai đoạn 2012 - 2016*, Nxb Lý luận Chính trị, HN.

3. Website: <http://ajc.hcma.vn>